

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE WERK EN INKOMEN

Datum: 5 juni 2013

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 16.30 – 18.25 uur

Aanwezig: dhr. P.S. de Rook (voorzitter), mw. C.E. Bloemhoff (PvdA), mw. M. Dekker (PvdA), dhr. J.P. Loopstra (PvdA), dhr. R.A. Koops (VVD), dhr. J.H. Sipma (VVD), mw. A. Postma (GroenLinks), dhr. K.S.N. van der Veen (GroenLinks), mw. A.M.J. Riemersma (Stadspartij), mw. L.R. van Gijlswijk (SP), mw. C.M. van Dijk (SP), dhr. B. Benjamins (D66), dhr. J.H. Luhoff (D66, tot 17.30 uur), mw. S. Schipper (CDA), dhr. M. Verhoef (ChristenUnie), dhr. M. van den Anker (Student & Stad), mw. R.M. Grijpstra (PvdD)

Wethouders: mw. J.A. Visscher, dhr. D. Isha, dhr. J.M. van Keulen (t/m agendapunt A5, Rondvraag)

Namens de griffie: mw. A. Weiland (commissiegriffier)

Insprekers: mw. Hagenus (op persoonlijke titel)

Verslag: dhr. Z. Jeuring (Notuleerservice Nederland)

Opening

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.

Wethouder Isha:

- 200-banenplan en afbouw gesubsidieerde arbeid: alle wethouders krijgen voor hun werkveld de verantwoordelijkheid voor de 150 nog niet gewitte banen. De wethouders gaan in overleg met de betreffende organisaties om te trachten de banen te witten. De 35 ex-banenpoolers in dienst van de gemeente blijven bij de gemeente in dienst. De voormalige ID-banen bij de stichtingen Weerwerk en Thermiek worden per 1 mei 2014 opgezegd. De raad ontvangt nog een brief. De wethouder zegt toe de commissie op een nader te bepalen tijdstip te informeren over de voortgang. Dit komt op de LTA.
- Vragen CDA over dienstverlening SOZawe: het interne rapport van SOZawe van december 2012 komt als bijlage bij de nog toe te sturen antwoorden.
- Pilot loondispensatie: de aantallen zijn laag en de kosten zijn hoog. De collegebrief komt zo snel mogelijk. Loonkostensubsidie zal in de plaats komen van loondispensatie.

Wethouder Visscher:

- ALV VNG 5 juni 2013: op deze vergadering is een resolutie van het bestuur aangenomen over het Sociaal Akkoord. Groningen heeft i.v.m. het Zorgakkoord gevraagd om een krachtige stellingname t.a.v. de haalbaarheid van de maatregelen in het Zorgakkoord. Deze punten zijn door de ALV niet in de resolutie overgenomen maar zullen door het bestuur wel onder de aandacht van de regering worden gebracht.

A2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A3. Afspraken en planning

De voorzitter:

- De LTA- en IM-lijst zijn geactualiseerd en de besluitenlijst van 10 april 2013 is toegevoegd i.v.m. gedane toezeggingen.
- De verdere wijzigingen op de LTA en IM-lijst worden definitief na de vergadering aangepast.
- N.a.v. een vraag van **mw. Van Gijlswijk (SP)**: nauwkeurig wordt bekeken wanneer een motie als 'afgehandeld' wordt beschouwd.

De voorzitter:

- Stelt vast dat de commissie instemt met de LTA en met de wijzigingen zoals besproken.

A4. Conformstukken

a. Verordening Cliëntenraad Groningen

(raadsvoorstel 14 mei 2013)

Het voorstel gaat als conformstuk naar de raad van 26 juni 2013.

A5. Rondvraag

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Faillissement Groene Kruis: welke mogelijkheden heeft de gemeente om de 100 ontslagen mensen weer aan een baan te helpen?

Wethouder Isha:

- Die mogelijkheden heeft de gemeente nauwelijks. De wethouder bekijkt nog of hij een schriftelijke reactie stuurt.

Inhoudelijk deel

B1. Integrale toegang sociaal domein

(collegebrief 16 mei 2013)

Mw. Van Dijk (SP):

- Is positief over het idee voor integrale toegang voor alle voorzieningen binnen het sociaal domein. Deze nota is een goede start tot een laagdrempelige toegang.
- De fractie is het eens met het Wmo-platform dat pleit voor eenvoudiger taalgebruik zodat de visie voor iedereen leesbaar is.
- Is blij dat mensen die het niet zelf redden en geen eigen netwerk hebben kunnen blijven rekenen op ondersteuning van de gemeente.
- AWBZ-indicatie: blijft de huidige indicatie bestaan of gaan de sociale wijkteams er opnieuw naar kijken?
- Hoe wil het college maatschappelijke participatie realiseren?
- Hoe gaat het college voorkomen dat het plan te veel 'de Haagse sfeer' van bezuinigingen uitademt?
- Hoe gaat de gemeente vormgeven aan mantelzorgondersteuning om te voorkomen dat de mantelzorgers worden overbelast?
- Hoe wordt de Eigen Kracht Wijzer vormgegeven? Hoe houdt de gemeente rekening met de mensen die geen eigen netwerk hebben?
- De SP wil graag dat het geld van het Rijk voor de uitvoering van de nieuwe taken wordt geoormerkt.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Is tevreden over het voorstel en is blij dat de gemeente het op wijkniveau via de Stips goed heeft georganiseerd.
- Wat is de meerwaarde om aanvragen via het KCC te doen als dit op wijkniveau al goed is georganiseerd?
- Hoe wordt de manier van bezwaar maken georganiseerd? Gebeurt dit op een onafhankelijke manier?
- Wat is de status van deze collegebrief gezien de komende expertmeeting over decentralisaties? Kunnen dan nog dingen worden meegenomen?

Mw. Schipper (CDA):

- Vindt het stuk veelbelovend. De plannen lijken echter te mooi om waar te zijn gezien de beschikbare financiën.
- Is positief over de sociale teams. Kunnen de hulpverleners het werk kwantitatief en kwalitatief gezien wel aan? Hoeveel hulpverleners moeten worden omgeschoold?
- Kunnen de medewerkers van het KCC het werk aan of is een omslag nodig?
- Worden vrijwilligers en mantelzorgers niet te veel belast? Zijn zij voldoende toegerust om de taken aan te kunnen? Spreker wijst op de personen met meerdere problemen en op alleenstaande ouderen.

- De fractie is positief over de hoofdlijnen en is benieuwd naar de uitwerking en naar het bijbehorende financiële overzicht.

Mw. Grijpstra (PvdD):

- Is bezorgd over het feit dat voor deze manier van werken anders opgeleide mensen en andere expertise nodig zijn.
- Komt er interne scholing voor de huidige medewerkers?
- Bestaat er een mogelijkheid voor de mensen om een second opinion aan te vragen in plaats van bezwaar te maken?
- Eens met de SP dat aandacht nodig is voor de overbelasting van mantelzorgers.

Mw. Riemersma (Stadspartij):

- Hoe krijgt de burger ondersteuning nadat de hulpvraag is gesteld? Spreker wijst op het eerste loket dat bemenst is door vrijwilligers.
- Graag eerst de dienstverlening door het KCC en de website verbeteren voordat dit nieuwe systeem wordt ingevoerd.
- Waarom wordt niet ook de organisatie gekanteld zodat de beste mensen aan het loket zitten?

Dhr. Van der Veen (GroenLinks):

- Kan zich goed vinden in deze visienota. Sommige mensen hebben ondersteuning nodig van de gemeente.
- Wordt de verdere uitvoering gevolgd en gemonitord zodat wijken van goede ervaringen elders kunnen leren?
- Is voorafgaand aan het maken van bezwaar een second opinion van een tweede gespreksvoerder mogelijk?
- De digitale toegang en de website sluiten niet aan bij de vraag van de mensen. De Wmo-raad signaleert. Herkent het college zich erin? Wat is eraan te doen?
- Huisartsen: gaat de gemeente hen erbij betrekken? Klopt het dat de verwijfsfunctie van huisartsen wordt uitgebreid?
- Waarom ontbreekt in het stuk aansluiting bij het passend onderwijs?
- Schoolmaatschappelijk werk: spreker wijst op het belang ervan, het is onderdeel van het geheel aan ondersteuning en maakt de link naar de thuissituatie. Waarom kiest het college voor het stopzetten van het schoolmaatschappelijk werk?

Dhr. Sipma (VVD):

- Ziet met dit stuk een begin van het maken van een zorgkaart voor de stad.
- Staat achter de uitgangspunten om te bekijken wat mensen wel kunnen.
- Waar houdt de gemeentelijke verantwoordelijkheid op?
- Hoe gaat de gemeente om met mensen die zorg mijden?

Dhr. Van den Anker (Student&Stad):

- Hoe wordt de integrale toegang tot het sociale domein verzekerd en hoe wordt deze gecontroleerd?
- Kan de backoffice gemakkelijk worden aangepast vanwege veranderende vraag?
- Kwaliteit gespreksvoerders: hoe zorgt het college voor voldoende kwaliteit?
- Digitale toegang: hoe kan dit beter worden georganiseerd?

Dhr. Luhoff (D66):

- Is tevreden over de nota. Er wordt voor gezorgd dat de zorg daar terecht komt waar deze nodig is.
- Sturen op resultaat: is voldoende duidelijk hoe de huidige vraag in de wijken eruitziet? Weet de gemeente hoe de vraag zich gaat ontwikkelen en kan de raad er voldoende snel op inspelen?
- Toegang en contractering: de nota is te veel gericht op toegang en te weinig op contractering. Wordt met aanbieders wel voldoende besproken wat de resultaten waren van de afgelopen periode en wat daarvan de consequenties moeten zijn?
- Eens met de vraag van GroenLinks over jeugdzorg. Het CJG lijkt een vreemde eend in de bijt.

Mw. Bloemhoff (PvdA):

- Kan zich vinden in de aanpak die de nota schetst.

- Eens met de vraag van de CU over de status van de nota i.v.m. de komende expertmeeting. Zijn al ervaringen van ander gemeenten meegenomen? Wie vanuit de stad zijn betrokken bij de opstelling van de nota?
- Wordt aangesloten bij de behoeften van de stad? Wordt bekeken wat beter kan of worden nieuwe structuren bedacht? Spreker is bezorgd over een teveel aan institutionaliseren en te veel bureaucratie.
- Het KCC krijgt een rol bij simpele hulpvragen. Wat zijn dit voor soort vragen? Hoe worden de ervaringen tot nu toe met het KCC betrokken bij dit uitgangspunt?
- Hoe kan de gemeente bevorderen dat inwoners zelf de hulpvraag organiseren en aanpakken? Hoeveel ruimte is er voor nieuwe initiatieven?
- Bestuurlijk aanbesteden: hoe verhoudt zich dit tot het aangenomen initiatiefvoorstel om te kiezen voor subsidierelaties en niet voor aanbesteden?
- Eens met de vraag van GroenLinks over passend onderwijs.

Wethouder Visscher:

- Het uitgangspunt 'uitgaan van de logica van de stad' spreekt niet vanzelf, vroeger werd te veel vanuit de organisatie geredeneerd. Verder worden regels vereenvoudigd.
- Nog niet alle vragen kunnen worden beantwoord.
- N.a.v. de expertmeeting en andere zaken kunnen nog nieuwe inzichten worden ingepast. Invoering kan echter niet wachten. De wethouder legt uit hoe wordt gestart en hoe wordt geleerd, ook van ervaringen elders. Er wordt gemonitord en eventueel bijgestuurd.
- Het klopt dat mantelzorgers en vrijwilligers soms een zware taak hebben.
- Respijtzorg voor mantelzorgers: via het steunpunt mantelzorg biedt de gemeente al enige steun. De gemeente gaat de nieuwe taken uitvoeren.
- Overbelasting vrijwilligers: de gemeente kent de zorg en via de Stips is er al aandacht voor.
- De gemeente kent al langer de zorgwekkende mensen die zorg mijden.
- Deskundigheid van de hulpverleners: naast de mensen aan de loketten bestaat een schil daar omheen met deskundige mensen.
- Het KCC: het zorgloket gaat vloeiend over in het KCC.
- De digitale toegangsfunctie moet verder worden ontwikkeld.
- De gesprekken: de wethouder zegt toe dat het mogelijk wordt dat altijd een second opinion kan worden gevraagd.
- Scholing van medewerkers: dit wordt samen met de Hanzehogeschool verder opgezet. De sociale teams worden goed gevolgd.
- De huisartsen: de gemeente is in overleg met de huisartsen en probeert de samenwerking in de wijken te realiseren. De VNG vraagt hiervoor aandacht bij het Rijk. Ook zorgverzekeraars spelen een rol.
- Passend onderwijs: er is overleg tussen alle Groninger gemeenten en de onderwijsinstellingen. De onderwijsinstellingen zijn van plan zelf de zorg te gaan bieden. Er komen afspraken over het snijvlak gemeente-onderwijs. Wanneer neemt de gemeente de zorg over en wanneer moet informatie aan elkaar worden verstrekt?
- Oormerken van budgetten: het voornemen is een brede uitkering voor het gehele sociale domein in te stellen.
- De gemeente heeft verantwoordelijkheid in het kader van bijvoorbeeld de Wmo en de Jeugdwet. Uitvoerende taken worden vaak aan instellingen overgedragen. De raad kan de wethouder ter verantwoording roepen.
- Bestuurlijk aanbesteden betekent dat gemeente en uitvoerder en ontvanger van de zorg afspraken maken over de zorg. De gemeente koerst op duurzame relaties en duurzame subsidierelaties.
- De digitale toegang wordt verder ontwikkeld. De opmerkingen van de ombudsman worden meegenomen. Het KCC neemt geen zaken over die er nog niet rijp voor zijn.

B2. Informerende brief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk

(collegebrief 15 mei 2013)

Vrijwilligersbeleid

(collegebrief 23 mei 2013)

Inspreekster mw. Hagenus spreekt op persoonlijke titel. Zij heeft de commissie een brief gestuurd en herhaalt niet alles wat daarin staat. Spreker is vrijgesteld van sollicitatieplicht maar werd ‘verplicht’ tot het doen van vrijwilligerswerk en zo tot het maken van onkosten. Spreker verricht vrijwilligerswerk in een zorginstelling.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Schetst de geschiedenis. De vergoeding werd in 2005 ingevoerd.
- De fractie is tegen afschaffing van de vergoeding en is niet tevreden met de manier waarop dit gaat. Spreker verwijst naar de discussie in de commissie van december 2012.
- Spreker vraagt naar de verrichte onderzoeken en naar de gespreksverslagen met instellingen. Kan dit voor de raad van 26 juni?
- De voorkeur van de fractie gaat uit naar scenario 2. Het college kan op basis van het verloop binnen de groep vrijwilligers goed doorrekenen wat de komende drie jaar aan middelen nodig is. Spreker ontvangt graag die informatie voor de raad van 26 juni.
- Spreker leest de laatste zin van de collegebrief voor waarin staat dat burgers die door het verdwijnen van de onkostenvergoeding in financiële nood komen, een beroep kunnen doen op de bijzondere bijstand. Dit is vreemd en spreker vraagt om verduidelijking.

Mw. Riemersma (Stadsparij):

- Bedankt de inspreker en de wijkorganisatie Tuinwijk voor hun duidelijke brief.
- Is het eens met de SP wat betreft de opmerking over de bijzondere bijstand.
- Het college zegt dat de onkostenvergoeding niet van doorslaggevende betekenis is voor het doen van vrijwilligerswerk. Is aan de vrijwilligers gevraagd of dit klopt?
- De fractie is het eens met de SP de regeling te handhaven voor de mensen die het nu betreft.
- Vrijwilligersbeleid: waarom spreekt het college niet over onbetaald werk en werken voor de uitkering?

Mw. Postma (GroenLinks):

- Vrijwilligersbeleid: eens om dit beleid op te nemen in een brede participatienota.
- Spreker kan zich de opmerking van organisaties voorstellen dat zij behoefte hebben aan een integraal overzicht van de mogelijke manieren om mensen binnen te halen. Prima om een dergelijk overzicht te maken.
- Collegebrief onkostenvergoeding: spreker kan zich vinden in de opmerkingen van de SP, de fractie kiest voor scenario 2. De fractie heeft suggesties voor de financiering.

Mw. Grijpstra (PvdD):

- Is voor behoud van de vrijwilligersbijdrage voor de groep van 235 vrijwilligers.
- Spreker heeft niet kunnen achterhalen hoeveel mensen zouden stoppen en hoeveel mensen zouden doorgaan na afschaffing van de bijdrage.
- Vrijwilligersbeleid: prima om dit beleid in de participatienota op te nemen.

Dhr. Sipma (VVD):

- Ziet het niet als een verantwoordelijkheid van de gemeente om een onkostenvergoeding voor vrijwilligers in stand te houden. De situatie is nu anders dan in 2005, bij de invoering. Deze vergoeding hoort niet bij de kerntaken van de gemeente.

Dhr. Benjamins (D66):

- Kan zich vinden in de brief over het vrijwilligersbeleid.
- Heeft al van de wethouder begrepen dat scholing van vrijwilligers een plek krijgt in het beleid. D66 vindt dat de instellingen de werkelijk gemaakte onkosten van vrijwilligers moeten betalen. Door scholing worden vrijwilligers betrokken.

Dhr. Van den Anker (Student&Stad):

- Is het ermee eens dat vrijwilligersbeleid een plek krijgt binnen het participatiebeleid.
- Is het eens met D66 wat betreft het vergoeden van onkosten door instellingen.
- De fractie kiest voor scenario 1.

Mw. Schipper (CDA):

- Is het grotendeels eens met D66.
- Vrijwilligerswerk is erg belangrijk. Uit het onderzoek blijkt dat sociale waardering in combinatie met goede ondersteuning door de instellingen erg belangrijk is maar dat daarnaast een aantal burgers de vergoeding goed kan gebruiken.
- De fractie is het eens met het college te stoppen met de vergoeding. Er is geen duidelijke dekking en de meerwaarde voor de vrijwilligers blijft behouden. De instellingen zijn verantwoordelijk voor een tegemoetkoming in werkelijke kosten.
- Spreker is bereid serieus te kijken naar een voorstel om de onkostenvergoeding te handhaven indien vanuit de raad een dekking wordt gevonden die niet ten koste gaat van andere belangrijke punten.
- Middelen voor scholing en ondersteuning van vrijwilligers zijn belangrijk.
- Vrijwilligerswerk is vrijwillig en gebeurt om niet. Er hoeft dus niet direct een vergoeding vanuit de gemeente tegenover te staan.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Vindt het prima het vrijwilligersbeleid op te nemen in een brede participatienota.
- Is het wat de onkostenvergoeding betreft eens met de SP en GroenLinks.
- Vindt het goed als de vergoeding niet uit het Participatiefonds wordt betaald.
- Vindt het belangrijk dat het beleid volgens de wet wordt uitgevoerd en dat de huidige ongelijkheid wordt gelijkgetrokken.
- Sluit zich aan bij scenario 2. Vergoeding op basis van een declaratie heeft enige voordelen.

Mw. Dekker (PvdA):

- Jammer dat de commissie nog niet beschikt over de notitie maatschappelijke participatie.
- De fractie staat achter het college om geen vergoeding meer te verstrekken en over te gaan op andere vormen van waardering.
- De vraag blijft wat het stoppen van de vergoeding betekent voor de huidige groep vrijwilligers, zij mogen niet voor kosten komen te staan. Het is geen oplossing de vergoeding door de organisaties te laten betalen. Wat vindt het college? Wanneer praat de commissie in breder verband over de notitie maatschappelijke participatie?

Wethouder Isha:

- Wijst op het belang van vrijwilligerswerk.
- Begrijpt de voorkeur van sommige fracties voor scenario 2. De wethouder wijst legt uit dat de groep vrijwilligers de afgelopen jaren vrij stabiel is. Gezien de leeftijdsopbouw zal de gemeente nog een flink aantal jaren de vergoeding moeten betalen. Dat geld heeft de gemeente niet. Het enige surplus zit in het armoedebeleid maar de wethouder weet niet uit welk onderdeel geld kan worden gehaald.
- De opmerking van dhr. Verhoef over het opheffen van ongelijkheid: alle in aanmerking komende mensen een vergoeding geven, is onbetaalbaar.
- De toekomst van de sociale infrastructuur: de wethouder wil bij het opstellen van de brede nota ingaan op hoe in de toekomst vrijwilligerswerk kan worden ingepast in de maatschappij. Een herwaardering van vrijwilligerswerk is nodig, ook op lokaal niveau.
- De wethouder legt uit wanneer mensen een beroep kunnen doen op bijzondere bijstand.
- De wethouder legt uit hoe hij de maatschappelijke herwaardering van vrijwilligerswerk ziet. Hij wijst op de situatie in de naoorlogse VS.

De voorzitter:

- Geeft het woord aan de fracties voor de tweede termijn.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Geeft aan dat dit thema terug moet komen in de participatienota.
- Trekt een conclusie: vrijwilligers moeten in staat worden gesteld hun vrijwilligerswerk te verrichten door hun onkosten te vergoeden.
- Spreker heeft weinig vertrouwen in de mogelijkheden vanuit de bijzondere bijstand maar is bereid de argumenten aan te horen.
- De fractie blijft een voorkeur voor scenario 2 hebben.

Dhr. Benjamins (D66):

- Vindt de discussie over bijzondere bijstand vreemd: mensen moeten aan bijzondere voorwaarden voldoen.
- Is benieuwd naar de nota maatschappelijke participatie. Wanneer komt de nota?

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Ontvangt graag voor de raad van 26 juni de twee afgeronde onderzoeken.
- Ziet graag dat de raad de berekening over de aflopende 180.000 euro ontvangt.
- En vraagt of de raad het verslag van het gesprek met de instellingen kan ontvangen.

Wethouder Itha:

- De vraag van mw. Van Gijlswijk over de 180.000 euro: de groep van 235 heeft een harde kern die nog jaren actief blijft. Een groot deel van die 180.000 euro blijft nog wel tien tot vijftien jaar op de begroting drukken. De wethouder stuurt de berekening naar de raad.
- Bijzondere bijstand: mensen kunnen geen bijzondere bijstand aanvragen voor de onkosten vanwege vrijwilligerswerk. Voor bijzondere bijstand bestaan aparte regels. Het is wel zo dat sommige vrijwilligers de vergoeding als extra inkomen zien omdat zij geen kosten hebben.
- De vraag over de onderzoeken: het onderzoek van bureau Onderzoek en Statistiek naar de samenstelling van de groep mensen in de bijstand is bijna afgerond en kan naar de raad.
- Het verslag van het gesprek met de instellingen: dit ligt gevoeliger omdat het vertrouwelijke gesprekken zijn geweest, ook met de Cliëntenraad.

De voorzitter:

- Schetst de procedure t.a.v. de collegebrief over de onkostenvergoeding vrijwilligerswerk en concludeert dat de raad het onderwerp het beste op 26 juni 2013 kan bespreken.
- Vraagt welke informatie mw. Van Gijlswijk nog nodig denkt te hebben.

Mw. Van Gijlswijk (SP):

- Ziet graag dat de raad het door de wethouder genoemde onderzoek over participatie van bureau Onderzoek en Statistiek ontvangt.
- Begrijpt dat het vrijwilligersbeleid nog niet is herijkt.
- Verzoekt het college een nadere toelichting te geven over het vertrouwelijke karakter van de verslagen van de gesprekken met de instellingen. Het gaat om een belangrijke groep actieve mensen.
- Vraagt om een nadere doorrekening van scenario 2 zodat de raad weet wat het kost om het besluit van het college bij te sturen.

Wethouder Itha:

- Zegt toe de gevraagde informatie voor de raad van 26 juni 2013 naar de raad te sturen.

De collegebrief gaat als discussiestuk naar de raad van 26 juni 2013.

C1. Ingekomen stukken**Mw. Riemersma (Stadspartij):**

- Verzoekt de evaluatie Pilot ambtelijk horen voor de commissie te agenderen.

C2. Vaststelling verslag 10 april 2013

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering om 18.25 uur.